

ÎNCHEIERE

30 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând cererea depusă de Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva, de la examinarea admisibilității recursului depus de Consiliul Superior al Magistraturii împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Marina Rusu (Curtiș) împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea actului administrativ,

c o n s t a t ă:

La 02 decembrie 2020, Marina Rusu (Curtiș) a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, solicitând anularea Hotărârii nr.277/24 din 06 octombrie 2020 a Consiliului Superior al Magistraturii „Cu privire la contestarea Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr.5/2 din 21 februarie 2020, emisă în privința judecătorului Marina Curtiș de la Judecătoria Cahul”, cu menținerea Hotărârii nr.5/2 din 21 februarie 2020 a Plenului Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii.

Prin hotărârea din 29 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă acțiunea depusă de Marina Rusu (Curtiș) și anulată Hotărârea nr.277/24 din 06 octombrie 2020 a Consiliului Superior al Magistraturii „Cu privire la contestarea Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr.5/2 din 21 februarie 2020, emisă în privința judecătorului Marina Curtiș de la Judecătoria Cahul”.

La 04 februarie 2022, Consiliul Superior al Magistraturii a depus recurs împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen a recursului (în situația în care instanța de recurs va considera că acesta este depus cu omiterea termenului legal), admiterea acestuia, casarea hotărârii din 29 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii depuse de Marina Rusu (Curtiș) ca fiind neîntemeiată.

La 10 martie 2022, întru respectarea dreptului părților la un proces echitabil, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Marinei Rusu (Curtiș) copia recursului depus de Consiliul Superior al Magistraturii, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, notificată ultimei la 28 martie 2022, fapt ce se confirmă prin

avizul poștal de recepție anexate la actele cauzei, însă intimata nu și-a valorificat acest drept procesual și nu a depus referință (f.d. 3-4, vol.II).

Potrivit fișei de repartizare a dosarului, prezenta cauză de contencios administrativ a fost distribuită spre examinare, în mod aleatoriu, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului-raportor din cadrul Curții Supreme de Justiție, Aliona Miron.

Prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr.139 din 27 decembrie 2021 „Cu privire la constituirea completelor de judecată pentru anul 2022”, în cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ au fost constituite complete de judecată pentru examinarea recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești, deciderea asupra admisibilității recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel și în vederea soluționării cererilor de strămutare și pentru examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel în materie civilă, precum și în cauzele de contencios administrativ.

Potrivit dispoziției nominalizate a fost format completul de judecată specializat nr.1, constituit din următorii judecători: Tamara Chișca-Doneva (președinte), Iurie Bejenaru și Aliona Miron (judecători), pentru examinarea recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești, deciderea asupra admisibilității recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel și în vederea soluționării cererilor de strămutare în cauzele de contencios administrativ.

La 28 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice, reprezentantul recurentului Consiliul Superior al Magistraturii, Alexandru Secieru, a depus la Curtea Supremă de Justiție cerere de recuzare a judecătorului Tamara Chișca-Doneva, care potrivit dispoziției Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr.139 din 27 decembrie 2021, a fost desemnată să examineze prezenta cauză în ordine de recurs.

În susținerea cererii de recuzare, Consiliul Superior al Magistraturii a făcut trimitere la prevederile art.50, art.52 și art.202 din Codul administrativ, invocând că la moment magistrata Tamara Chișca-Doneva se află în litigiu cu Consiliul Superior al Magistraturii. Pe rolul Curții de Apel Chișinău aflându-se două cauze de contencios administrativ, la cererea ultimei, prin care contestă hotărârea nr.48/4 din 29 martie 2020 a Consiliului Superior al Magistraturii „Cu privire la sesizarea Procurorului general interimar, Dumitru Robu, referitor la eliberarea acordului pentru efectuarea perchezițiilor în privința judecătorului Tamara Chișca-Doneva, de la Curtea Supremă de Justiție” (cauza nr.3-154/22) și hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.81/6 din 15 aprilie 2022 „Cu privire la suspendarea din funcție a unui judecător” (cauza nr.3-181/22).

Recurentul consideră că judecătorul Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva, nu va putea judeca într-o manieră imparțială toate cauzele în care Consiliul Superior al Magistraturii are calitatea de recurent/pârât, având o predispoziție sau o prejudecată efectivă cu privire la speța diferită judecătii, în mod special față de Consiliul Superior al Magistraturii, care are calitatea de oponent pe cauzele de contencios administrativ și magistrata are calitatea de reclamantă, având o poziție critică față de activitatea Consiliului urmare a eliberării acordului pentru efectuarea perchezițiilor în

privința acesteia și suspendarea ei din funcția administrativă de vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție și președinte al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, deținută până la adoptarea hotărârii definitive pe cauza penală.

Din considerentele menționate, îi trezește dubii referitor la imparțialitatea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva, dar și denotă faptul că ar avea un interes personal în privința acestui caz, în condițiile în care nu și-a declarat abținere din oficiu de la examinarea cauzei respective.

Studiind cererea de recuzare înaintată judecătorului Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi admisă, din motivele ce succed.

Conform art.202 alin.(1) din Codul administrativ, judecătorul care examinează acțiunea în contencios administrativ trebuie să se abțină sau poate fi recuzat în baza temeiurilor prevăzute la art.49 și 50.

Potrivit art.50 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției.

Motivul indicat la alin.(1) poate exista, în special, atunci când persoana care acționează pentru autoritatea publică:

a) întreține relații personale strânse cu un participant la procedura administrativă ori cu reprezentantul legal sau împuternicit al acestuia;

b) și-a expus părerea în public în mod depreciativ sau într-un alt mod ce poate fi contestat în privința unui participant la această procedură;

c) și-a expus părerea în public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor până la încheierea procedurii;

d) are un interes economic sau personal față de rezultatul procedurii administrative.

Prin expresia „în special” din conținutul art.50 alin.(5) din Codul administrativ se înțelege că motivele de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției de judecător în procedura contenciosului administrativ nu poartă un caracter exhaustiv, respectiv, pot fi reglementate și alte astfel de motive.

În corespundere cu dispozițiile art.202 alin.(4) din Codul administrativ, recuzarea sau abținerea judecătorului se examinează în ordinea prevăzută în Codul de procedură civilă.

Totodată, potrivit art.195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.52 alin.(2) și (4) din Codul de procedură civilă, propunerea de recuzare și de abținere de la judecată se face oral sau în scris pentru fiecare în parte, trebuie să fie motivată și prezentată până la începerea dezbaterii cauzei în fond. Cererea

de recuzare și cererea de abținere de la judecată pot fi înaintate mai târziu doar dacă autorul lor a aflat de existența temeiului recuzării sau abținerii după ce a început judecarea cauzei în fond. Procedura soluționării cererii de abținere de la judecată și efectele admiterii ei se determină conform prevederilor art.53 și 54.

Conform art.53 alin.(5) din Codul de procedură civilă, instanța decide asupra recuzării în camera de deliberare printr-o încheiere motivată, care nu se supune nici unei căi de atac decât o dată cu fondul hotărârii sau al deciziei.

Din normele de drept citate supra rezultă că, legiuitorul a prevăzut exhaustiv două condiții esențiale pentru înaintarea cererii de recuzare în privința judecătorului și anume, recuzarea trebuie să fie motivată și poate fi înaintată până la începerea dezbaterii cauzei în fond.

Astfel, după cum rezultă din actele prezentei cauze de contencios administrativ, Consiliul Superior al Magistraturii are calitatea de pârât, a cărui act administrativ a fost contestat de magistrata Marina Rusu (Curtiș).

Prin hotărârea din 29 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă integral acțiunea depusă de Marina Rusu (Curtiș).

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 04 februarie 2022, Consiliul Superior al Magistraturii a depus recurs împotriva acesteia.

Totodată, se evidențiază că potrivit înscrisurilor anexate la cererea de recuzare, la moment judecătorul Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva se află în litigiu cu Consiliul Superior al Magistraturii, faptul dat se confirmă că pe rolul Curții de Apel Chișinău sunt spre examinare două cauze de contencios administrativ, la cererea ultimei, care în calitate de reclamantă, contestă hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii nr.48/4 din 29 martie 2020 „Cu privire la sesizarea Procurorului general interimar, Dumitru Robu, referitor la eliberarea acordului pentru efectuarea perchezițiilor în privința judecătorului Tamara Chișca-Doneva, de la Curtea Supremă de Justiție” (cauza nr.3-154/22) și nr.81/6 din 15 aprilie 2022 „Cu privire la suspendarea din funcție a unui judecător” (cauza nr.3-181/22) (f.d.10 verso-13, vol.II).

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu argumentele expuse în cererea de recuzare și cadrul legal aplicabil speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate de Consiliul Superior al Magistraturii, drept temeiuri de recuzare a judecătorului Tamara Chișca-Doneva de la judecarea prezentei cauze, sunt justificate, întrucât nepărtinirea și obiectivitatea judecătorului respectiv ar putea fi știrbită de calitatea participanților la proces, și anume, atât în prezenta cauză, cât și în litigiile nominalizate supra, Consiliul Superior al Magistraturii are calitatea procesuală de pârât ale cărui acte administrative au fost contestate, împrejurare ce poate trezi neîncredere părților la proces că judecătorul recuzat ar putea împărtăși din strat o predispoziție efectivă cu privire la speța deferită judecării, în special față de Consiliul Superior al Magistraturii.

Dat fiind cele enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că există motive întemeiate care pot pune la

îndoială obiectivitatea judecătorului Tamara Chișca-Doneva la examinarea în ordine de recurs a cauzei de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Marina Rusu (Curtiș) împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea actului administrativ, și prejudicia la caz interesele justiției și dreptul părților la un proces echitabil în sensul art.6§1 din CEDO.

În acest context, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului statuează că, în fiecare caz concret va trebui de stabilit dacă, în afara conduitei personale a judecătorului, există fapte dovedite de natură a ridica îndoieli în ceea ce privește imparțialitatea acestuia (Wettstein c. Elveției, hotărârea din 21 decembrie 2000).

Totodată, articolul 2 din „Principiile de bază ale independenței sistemului judiciar” redactate de Națiunile Unite în 1985 stipulează că, „sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințări sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”. Conform art. 8, judecătorii „se vor comporta întotdeauna de așa măsură încât să păstreze prestața postului lor și imparțialitatea și independența sistemului juridic”.

Existența imparțialității, în sensul conferit de art.6§1 CEDO, se determină prin aplicarea unui test subiectiv, constatând în examinarea convingerilor personale ale unui judecător anume într-o cauză dată și, în același timp, pe baza unui test obiectiv al cărui scop este de a stabili dacă judecătorul a oferit garanții suficiente pentru a elimina orice dubiu legitim în cauză respectivă.

În Recomandarea nr.R(94)12 privind independența, eficiența și rolul judecătorilor (Principiul I.2.d), Comitetul de Miniștrii al Consiliului Europei a stabilit că, judecătorii trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a lua hotărârile imparțial, în conformitate cu conștiința lor și cu interpretarea pe care o dau faptelor, respectând regulile relevante stabilite de lege.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite cererea de recuzare înaintată de Consiliul Superior al Magistraturii judecătorului Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva, de la examinarea prezentei cauze în ordine de recurs.

În conformitate cu art.50, art.202 alin.(4), art.195 și art.230 din Codul administrativ, în coroborare cu art.50-53 din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se admite cererea depusă de Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva, de la examinarea admisibilității recursului depus de Consiliul Superior al Magistraturii împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Marina Rusu

(Curtiș) împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea actului administrativ.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecători

Nicolae Craiu

Nina Vascan